

Jönköpings LänstrafikCarl-Johan Sjöberg
Trafikdirektör

Förslag till inriktningsbeslut avseende biogas

Bakgrund

Kommunalt forum gav under hösten 2016 ett utredningsuppdrag till Jönköpings länstrafik tillsammans med Energikontor Norra Småland som syftade till att ta fram underlag för att skapa en bild av utvecklingen av biogasproduktion och biogasanvändning i Jönköpings län. Utredningsgruppen arbetade med fakta-insamling från länets kommuner, Länstrafiken, Region Jönköpings län samt länets två producenter av fordonsgas.

Rapporten färdigställdes under september och har presenterats internt inom Region Jönköpings län och ligger till grund för detta förslag till inriktningsbeslut för Kommunalt forum och som sedan skall hanteras av Region Jönköpings län samt kommunerna i Jönköpings län.

Utredningen visar bland annat att:

- Det finns goda möjligheter att öka produktionen av biogas regionalt om efterfrågan ökar. För att möta efterfrågan vid eventuella max-scenarier krävs nya anläggningar alternativt import av biogas från andra regioner.
- Tillgången på substrat till biogasanläggningarna är avgörande för konkurrenskraftig produktion av biogas. Därför är alla former av avfalls-samarbeten bra ur ett regionalt perspektiv.
- Regional efterfrågan på biogas måste öka så att det som produceras här inte behöver exporteras.
- De flesta kommuner har miljömål kopplade till tankstationer för biogas eller att förändra fordonsflottans klimatpåverkan.
- Det finns linjer för regiontrafik samt även snabbare tätortstrafik som skulle kunna köras på biogas. Detta möjliggör också utvecklad tankinfrastruktur.
- I framtiden kan finnas möjligheter för avsättning av biogas för framställning av vätgas.
- Idag finns god tillgång på fordon för gasdrift vilket bedöms finnas även i framtiden.

Lokalt och regionalt producerad och använd biogas bidrar direkt till att uppnå ett flertal lokala, regionala och nationella miljö- och klimatmål. Därför är det viktigt att marknaden för biogas utvecklas och ersätter fossila bränslen.

Länstrafiken är idag och i den närmaste framtiden den enskilt viktigaste kunden för biogas och har därför stora möjligheter att påverka grundförutsättningarna för efterfrågan.

Jönköpings läns klimatråds mål om fossilfria fordonsflottor 2020 bland rådsmedlemmarna, samt regeringens mål om en fossiloberoende fordonsflotta till 2030 bidrar också till en ökad efterfrågan på fossilfria alternativ, såsom biogas. Nära fördubblad efterfrågan.

Nedan följer ett flertal olika åtgärds-satser, som var och en är en viktig del för att öka efterfrågan på biogas i Jönköpings län. Vid implementering av inriktningsbeslutets alla delar i Region Jönköpings län och kommunerna i Jönköpings län, beräknas detta att leda till att vi går från dagens läge mot det som i utredningen benämns som ”stort scenario”, avseende efterfrågan och användning av biogas. Detta motsvarar nästan en fördubbling, från 44,9 till 79 GWh.

Förslag till beslut

Mot bakgrund av den utredning som Jönköpings länstrafik tillsammans med Energikontor Norra Småland och kommunala representanter har genomfört på uppdrag av Kommunalt forum, föreslår vi att Kommunalt forum ställer sig bakom förslaget och föreslår Region Jönköpings län och länets kommuner att anta inriktningsbeslutet och därmed verka för:

- att Länstrafiken ställer om regiontrafiken till att i möjligaste mån köras på biogas med start juni 2020.
- att Länstrafiken fortsätter att utveckla stadstrafiken i Jönköping med förnyelsebara bränslen där el och biogas är huvudalternativ, med trafikstart juni 2019 alternativt juni 2021.
- att länstrafiken, om möjlighet ges, använder biogas vid val av hybridfordon.
- att Region Jönköpings län och kommunerna i Jönköpings län, i möjligaste mån prioriterar gasfordon för interna och upphandlade transporter som sker i regionens eller kommunernas regi.
- att en arbetsgrupp med producenter, Jönköpings länstrafik och kommunerna bildas för att utreda hur biogasproduktionen kan utvecklas i samband med ökad efterfrågan.
- att kommunerna verkar för införande samt ökad insamling av matavfall som råvara till biogasproduktion i Jönköpings län.

- att de kommuner som idag har egen biogasproduktion, men som idag inte uppgraderar biogasen för fordonsdrift, ser över möjligheterna att investera i uppgraderingsanläggningar, enskilt eller i samverkan.
- att den etablering av gastankningsinfrastruktur som sker för kollektivtrafiken även utformas för publik tankning.
- att den fordonsgas som används består av 100 procent biogas. Grön gas-principen (tredjepartscertifierad) kan användas för stationer utmed svenska gasnätet.
- att berörda organisationer uppdaterar resepolicyer, hållbarhetsprogram, inköspolicyer och liknande i enlighet med ovanstående.

Samtliga alternativ förutsätter tillgång på tekniska lösningar och drivmedel.